Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Neumann János Informatikai Technikum

Szakképesítés neve: Szoftverfejlesztő

OKJ száma: 54 213 05

ZÁRÓDOLGOZAT

Spare Time Hotel

Rostagni Csaba Ignác konzulens Kálmán Bence

13. rsz

Tartalomjegyzék

1.	Bevez	zető	4
2.	Válas	ztott téma indoklása	4
3.	Fejles	sztői dokumentáció	4
	3.1. K	Követelmények meghatározása	4
	3.1.1.	Felhasználói felület	4
	3.1.2.	Foglalás	4
	3.1.3.	Munka- és jogkörök	5
	3.2. F	Sejlesztői környezet	6
	3.3. I	Dizájn	6
	3.4. A	Alapszerkezet	7
	3.4.1.	Végleges osztályok és metódusok	8
	3.5. N	Navigáció	10
	3.5.1.	Névterek	11
	3.6. A	Adatbázis	11
	3.6.1.	A guests tábla	12
	3.6.2.	rooms tábla	12
	3.6.3.	A room_booking tábla	13
	3.6.4.	Az orders tábla	13
	3.6.5.	A menu tábla	13
	3.6.6.	A recommendation és menu_recommendation tábla	14
	3.6.7.	Az allergens és menu_allergens tábla	14
	3.6.8.	Az error_reports tábla	14
	3.6.9.	A diary tábla	15
	3.6.10.	A spending tábla	15
	3.6.11.	Az employees tábla	15
	3.6.12.	A jobs tábla	16

	3.6.13.	A job_history tábla	16
	3.6.14.	Az attendance_sheets tábla	16
	3.7. A	Adatbázis kapcsolat	17
,	3.8. I	Foglalás	17
	3.8.1.	Megvalósítás	18
	3.9. I	Beléptető rendszer	19
	3.10. N	Munkakörök és funkciók	19
	3.10.1.	Rekordok kiíratása	21
	3.10.2.	Rekordok hozzáadása	21
	3.10.3.	Rekordok törlése	21
	3.10.4.	Rekordok szerkesztése	21
•	3.11. Т	Γesztelés	22
4.	Felha	sználói dokumentáció	22
4	4.1.	Telepítés és használat	23
	4.1.1.	Telepítés	23
	4.1.2.	Foglalás	26
	4.1.3.	Bejelentkezés	29
	4.1.4.	Jogosultságkezelés	30
	4.1.5.	Porta	30
	4.1.6.	HR	31
	4.1.7.	Karbantartó	33
	4.1.8.	Séf és pincér	34
5.	Össze	egzés	36
6.	Felha	sznált irodalmak	37

Spare Time Hotel Bevezető

1. Bevezető

A 2021-es záródolgozatom témája egy fiktív szálloda, a **Spare Time Hotel** honlapja. A célom, egy olyan webalkalmazás megírása, ami képes megoldást nyújtani a szálloda releváns tevékenységeinek egyszerű és gyors egy platformon való kezelésére.

2. Választott téma indoklása

A választásom azért esett erre a projektre, mert hiánypótló lehet a piacon egy olyan alkalmazás, ami egy felületen kezeli a szálloda **back-office** kulcsfontosságú területeit. A webalkalmazás választásának magyarázata minden, ami előnyével jár egy asztali alkalmazással szemben, azaz elsősorban: többplatformúság, specifikáció függetlenség, valamint a telepítési és frissítési problémák elkerülése.

3. Fejlesztői dokumentáció

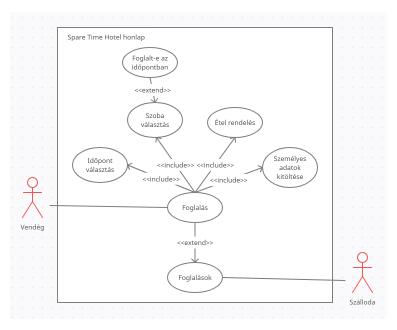
3.1. Követelmények meghatározása

3.1.1. Felhasználói felület

Amikor egy látogató rákattint az oldalra a kezdőlapon találja magát, ahol látja a fontosabb információkat, és egyből elkezdheti a foglalást. Szeretnénk, hogy tudjon informálódni a szálloda elérhetőségeiről, és a turizmusra is gondoljunk. Legyen egy *Látnivalók*, és egy *Elérhetőségek* menüpont is.

3.1.2. Foglalás

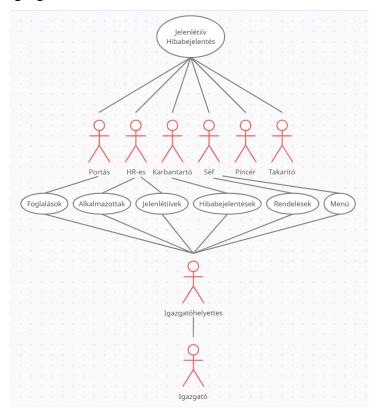
A vendég képes szobát foglalni, amihez értendő az időpontok, a szobák és az ételek kiválasztása, valamint a személyes adatok kitöltése. A szálloda látja a foglalásokat, és képes kezelni. A következő oldalon található *1. ábra* megmutatja, hogyan is kéne működnie.

1. ábra

3.1.3. Munka- és jogkörök

A honlapon szükségünk lesz egy beléptető rendszerre, amin áthaladva az alkalmazottak a munkakörüknek megfelelően látják, és tudják használni a felületet. A 2. ábrán egyértelműen látszik a kívánt eredmény. Munkakörök: portás, HR, karbantartó, séf, pincér, takarító, igazgatóhelyettes és igazgató.

2. ábra

A portás látja a foglalásokat, a HR-es az alkalmazottak információt képes kezelni, a séf a rendeléseket és a menüt, az igazgató és igazgatóhelyettes mindent lát, valamint mindenki kezelheti a saját jelenléti ívét, és képes hibát bejelenteni.

3.2. Fejlesztői környezet

Az általam használt alkalmazások listája a következő:

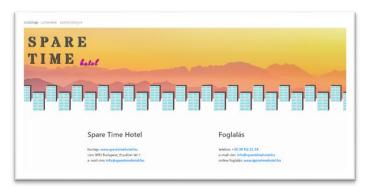
- PhpStorm frontend és backend fejlesztés
- XAMPP v3.2.4 Apache webszerver és MySQL adatbázis szolgáltatás biztosítása
- dbForge Studio adatbázis kezelés

3.3. Dizájn

A kinézet tervezésénél igyekeztem a **UX** és **UI** dizájn tapasztalataimat hasznosítani. A weboldal célközönsége elég tág, így a cél egy egyszerű, egyértelmű és könnyen kezelhető felület volt. Már a tervezés alatt gondoltam a **reszponzivitásra**, és több méretben elkészítettem kinézetet. A saját stíluslapom mellet a **bootstrap**-et részesítettem még előnyben.

3.4. Alapszerkezet

Számos módon megvalósítható a **Spare Time Hotel** honlapja. Én a fejlesztés során végig a **Model-View-Controller (MVC)** programtervezési mintát követtem, amely a webalkalmazást három fő logikai komponensre bontja: a modellre, a nézetre és a vezérlőre.

Model

Ez az alkalmazás dinamikus adatsruktúrája, amellyel a felhasználó javarészt dolgozik. A **model** biztosítja az adatbázisban szereplő adatokkal való kapcsolatot, amit osztályokon belüli objektumokkal tárolunk.

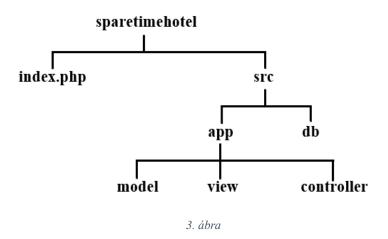
View

A **view** az alkalmazás összes felhasználói felületét tárolja. Az információ bármilyen ábrázolása lehetséges, lehet az egy .html, vagy .php kiterjesztésű fájl, vagy egy kép, pdf, stb..

Controller

A Vezérlő kezeli a felhasználói kéréseket. Interfészként működik a **model** és a **view** komponens között. A kérésnek megfelelően válaszol, ha szükséges a **model**-ben történő változásokat is kiválthat.

A gyökérmappánkban lévő *index.php* fájlon halad át minden. Itt vannak kezelve a **HTTP** kérések irányítása a **controller** felé. Ezen felül a fejlesztés során **whoops**-ot használtam, ami egy hibakezelő keretrendszer a **php** számára, ehhez telepítettem a **composer-**t, és magát a hibakezelőt a gyökérmappába. A *3. ábrán* látható az alap mappaszerkezet.

3.4.1. Végleges osztályok és metódusok

A honlap végleges állapotában összesen 16 **model**, és 10 **controller** osztály lett. Az adatbázis alapján, minden egyes táblának van egy **model** megfelelője. Az alábbi táblázatban látható az összes osztály, és azoknak a metódusai.

Model	Controller
Allergens	AttendanceSheetsController
o findAll()	o actionInsertMonth()
o findOneById()	o actionFetch()
AttendanceSheets	o actionFetchSingle()
o findAll()	o actionUpdateStatus()
o findOneById()	o actionUpdate()
o update()	EmployeesController
o insert()	o actionLoginIndex()
o getRowCount()	o actionLogout()
Diary	o actionInsert()
o findAll()	o actionFetch()
o findOneById()	o actionFetchSingle()
o update()	o actionActive()
o insert()	ErrorReportsController
Employees	o actionInsert()
o getJob()	o actionInsertDiary()
o findAll()	o actionFetch()
o findOneById()	o actionFetchSingle()
getCurrentUser()	o actionFetchSingleDate()
o findOneByEmail()	o actionFetchSingleDiary()
o doLogin()	GuestsController
o load()	o actionInsert()
o insert()	o actionFindAll()
o update()	MainController
o updateActive()	o render()
o getRowCount()	MenuController
ErrorReports	o actionMenuInsert()
o findAll()	o actionFetch()
o findOneById()	o actionFetchSingle()
o update()	o actionDelete()
o insert()	OrdersController

- o getRowCount()
- Guests
 - o findAll()
 - o findAllFetch()
 - o findOneById()
 - o insert()
 - o update()
- JobHistory
 - o findAll()
 - o findOneById()
 - o update()
 - o insert()
- Jobs
 - o findAll()
 - o findOneById()
 - o currentUserCan()
 - getCurrentUserAccesRight()
- Menu
 - o findAll()
 - o findOneById()
 - o findOneByName()
 - o insert()
 - o update()
 - o delete()
 - o getRowCount()
- MenuAllergens
 - o findById()
 - o insert()
 - o update()
 - o delete()
 - o deleteAllById()
- MenuRecommendation
 - o findAll()
 - o findOneById()
 - o insert()
 - o update()
 - o delete()
- Orders
 - o findAll()
 - o findOne()
 - o load()
 - o insert()
 - o update()
 - o delete()
 - getRowCount()
- Recommendation
 - o findAll()
 - o findOnebyId()
 - o load()
 - o insert()
 - o update()
 - o delete()
- RomBooking
 - o findAll()

- o actionInsert()
- o actionFetch()
- o actionFetchSingle()
- o actionDelete()
- ReservationGuestsController
 - o actionDate()
 - o actionRoom()
 - o actionMenu()
 - o actionPersonalData()
 - o actionInsert()
 - o actionFetch()
 - o actionFetchSingle()
 - o actionDelete()
 - o actionDone()
- RoomBookingController
 - o actionInsert()
 - o actionFetch()
 - actionFetchSingle()
 - o actionCheck()
- ViewController
 - o actionIndex()

```
findOneById()
   0
       currentRoom()
    0
       load()
   0
       insert()
       update()
       check()
       delete()
       getRowCount()
Rooms
    o findAll()
   o findAllStorey()
       findOneById()
       getRowCount()
   0
Spending
       findAll()
       findById()
       insert()
       update()
       delete()
```

3.5. Navigáció

Az oldalon való navigáláshoz a **controller** és **action get** kérelmet használok. A **controller** értéke általában a vezérlő fájlok egyikének a neve, míg az **action** az azon belüli egyik metódus. Ez a két paraméter a kérést követően az **url**-ben kerül átadásra, a például következő módon: *index.php?controller=view&action=home*

A beérkezett **get** paramétereket az *index.php* feldolgozza, és az osztályok, illetve metódus neveknek megfelelően átalakítja.

```
$controllerName = !empty($_GET['controller']) ?
  ucfirst($_GET['controller']).'Controller' : 'ViewController';
$actionName = !empty($_GET['action']) ?
  'action'.ucfist($_GET['action']) : 'actionHome';
```

Az indexben van egy *content* nevű változó, aminek értéket adunk elágazásokban a controllerek által, majd a *mainTemplate.php*-ban egyszerűen kiírásra kerül.

```
if($controllerName == 'ViewController') {
    $controller = new \app\controller\ViewController();
    $content = !empty($_GET['action']) ?
    $controller->actionIndex($_GET['action']) :
    $controller->actionIndex('home');
}
include('src/app/view/template/mainTemplate.php');
```

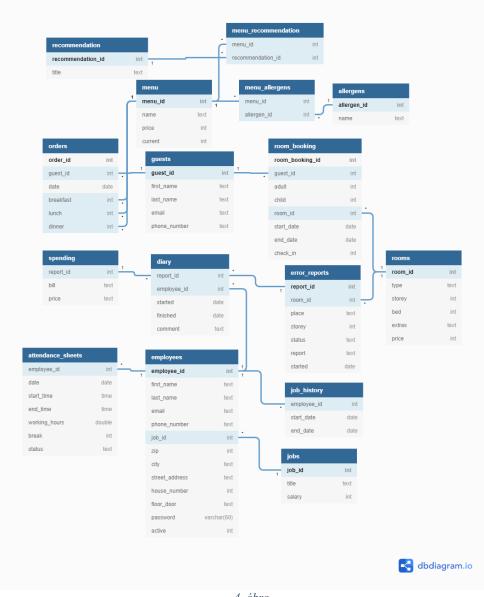
Minden controller örökli a MainControllert, ami elsősorban az elérési utat biztosítja a navigáció segítése érdekében.

A menü navigáció a *ViewControlleren* keresztül történik, ahol az **action** értéke mindig az elérni kívánt oldal, ami a **view** mappában található meg.

3.5.1. Névterek

Az fájlok közötti kapcsolattartást névterekkel oldottam meg, amihez a **whoops** mellé letöltött **autoload**-ot használom. A névterek használatával sokkal egyszerűbben kezelhető és átláthatóbb a fájlok közötti kapcsolatok. Nem áll módunkban minden szükséges fájlt egyesével elérési útvonallal együtt beimportálni (főleg nem **MVC** struktúra esetén), elég csak minden fájlban egy-egy rövid sor névtér megadás, és importálás.

3.6. Adatbázis

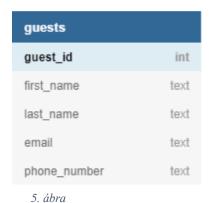

4. ábra

Az adatok eltárolására 4. ábrán is látható **sparetimehotel** adatbázis felel, amit két nagy részre lehet bontani. Az egyik a foglalással, a másik pedig a hotel munkavállalóival kapcsolatos információkkal foglalkozik. Az adatbázis és minden táblája **UTF-8** kódolású. Ahol a normalizálás vagy a hibátlan működés megköveteli, ott a táblák első mezeje az elsődleges kulcs, ami az **auto increment** típusú aktuális táblanév – *id* nevet kapta.

A diagramon a világoskék hátterű mezők jelzik az **idegen kulcs-**okat, ezekből a táblák első sorában látható vastagított szöveg az **elsődleges kulcs**-ot mutatja. Az oszlopnevek mellett jobb oldalra igazítva láthatóak a típusok.

3.6.1. A guests tábla

Ebben a táblában vannak eltárolva a vendégek neve és elérhetőségei. A *guest_id* kulcsra hivatkozik a *room_booking* és az *orders* tábla.

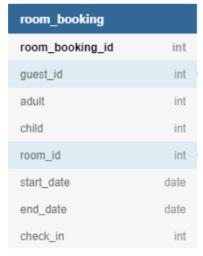
3.6.2. rooms tábla

6. ábra

A helységek eltárolására szolgál, a szobák esetén az elsődleges kulcs értéke megegyezik a szobaszámmal. A *type* mező a helység típusát tárolja, ami lehet az étkezde, iroda, szoba vagy a takarító szertár. A *storey* az emeletet, a bed az ágyak számát, a *price* az árat, míg az *extras* a nem minden szobában fellelhető extrákat tartalmazza (kanapé/jakuzzi). A *room_id*-ra hivatkozik az *error_report* és a *room_booking* tábla.

3.6.3. A room booking tábla

Ebbe a táblába kerül minden egyes foglalás információja. Egy sorban eltárolásra kerül a *guests* és a *rooms* táblára való hivatkozás, a felnőttek és gyermekek száma, a bejelentkezés és kijelentkezés dátuma valamint a becsekkolási állapot. A táblát a 7. ábra illusztrálja.

7. ábra

3.6.4. Az orders tábla

A 8. ábrán látható rendeléseket tároló tábla szintén rendelkezik egy elsődleges kulccsal. A *guest_id-*val hivatkozunk a vendég-re, és eltároljuk a rendelés dátumát, illetve három főétkezésre bontva a megrendelt étel *id-*ját, amit a *menu* táblában került eltárolásra.

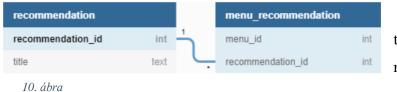
3.6.5. A menu tábla

9. ábra

A menu táblában minden valaha étlapon szerepelt ételt tárolunk. A menu_id elsődleges kulccsal hivatkozik erre a táblára az ajánlás, és az allergének összekötő tábla, valamint az orders. Külön mezőkben tároljuk az étel nevét és árát, illetve az érvényességének a státuszát, ami az 1 értéknél az étlapon szereplőt, míg a 0-ásat a már/még nem szereplőt értjük.

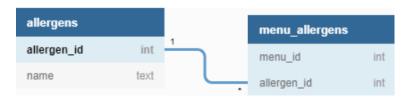
3.6.6. A recommendation és menu recommendation tábla

A recommendation tábla tartalmazza a létező ajánlások nevét és azonosítóját. A menu_recommendation egy

összekötő tábla, ami a *menu*-ben szereplő adatokhoz rendeli az ajánlást. Jelen esetben az ajánlás lehet a séf, és/vagy a hónap kedvence.

3.6.7. Az allergens és menu allergens tábla

Az allergens tábla eltárolja az összes jelölésköteles allergént. Az összekötés ugyanolyan módon működik, mint a

menu_recommendation esetében. A menu adatait összeköti az allergens-ben szereplő azonosítókkal.

3.6.8. Az error_reports tábla

11. ábra

Ez a tábla a munkavállalók hibajelentéseit tárolja el. Először egy elsődleges kulcssal rendelkezik, amire a *diary* tábla fog hivatkozni. A *room_id* idegen kulcs a *rooms* táblára mutat, amiből a pontos helységet tudhatja meg a karbantartó. Ezen kívül eltárolásra kerül itt is a helység neve, az emelet száma, a hiba státusza (meghibásodott/tönkrement/egyéb), a hozzafűrendő üzenet, illetve a bejelentés dátuma.

3.6.9. A diary tábla

A diary tábla a már megoldott hibabejelentések naplóinak az eltárolására hivatott. Az első két mezővel hivatkozik az adott hibabejelentésre, és a munkát elvégző karbantartó azonosítójára. A naplóban szereplő started a bejelentés dátumával egyenértékű, míg a finished a napló feltöltésének az ideje. Utolsó sorban a comment mező a karbantartók megjegyzéséit, észrevételeit tárolja.

3.6.10. A spending tábla

13. ábra

Ebben a táblában szerepel a diary értékeihez csatolt számlák. A report_id a diary idegen kulcsára hivatkozik, mivel a számlák a naplózáskor hozzuk létre és kezeljük. A bill mező a feltöltött kép nevét, míg a price a képen található árat tartalmazza külön feltüntetve.

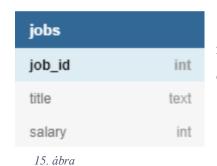
3.6.11. Az employees tábla

employees	
employee_id	int
first_name	text
last_name	text
email	text
phone_number	text
job_id	int
zip	int
city	text
street_address	text
house_number	int
floor_door	text
password	varchar(60)
active	int

14. ábra

A munkavállalók adatai kerülnek ebbe a táblába. A dolgozó neve és elérhetőségei a következő mezőkben vannak eltárolva: first_name - vezetéknév, last_name - keresztnév, email, phone_number - telefonszám, zip - irányítószám, city - város, street_address - utca neve és jellege, house_number - házszám, floor_door - emelet és ajtó. A munkavállalók munkaköre egy szám jelöle a job_id mezőben, ami a jobs táblában eltárolt azonosítóra mutat. Az alkalmazottak számára egy beléptető rendszer működik, ezért rendelkeznek egy jelszóval is, ami bcrypt-el vann titkosítva, így minden esetben 60 karakter hosszúságú. Az active mező azt jelzi, hogy az adott személy még/már valós munkaerő és foglalkoztatott a szállodánál.

3.6.12. A jobs tábla

Ez a tábla a munkakörök eltárolására szolgál. A beosztás nevét és annak havi fizetését tárolja el, amik a *job_id* azonosító elsődleges kulccsal érhetőek el.

3.6.13. A job history tábla

Az alkalmazottak első és utolsó munkanapját tárolja, ha még a szálloda foglalkoztatja, akkor csak a kezdés dátumát. Az employee_id azonosító az employees táblára hivatkozik.

3.6.14. Az attendance sheets tábla

17. ábra

Az attendance_sheets tábla a jelenléti ív digitális vezetésére szolgál. Minden foglalkoztatott az első munkanapjától kezdődően minden hónap összes napja vezetve van. Eltárolásra kerül az employee_id idegen kulcsban a munkavállaló azonosítója, a többi mezőben pedig az adott nap dátuma, az aznapi munka idejének a kezdete és vége, a ledolgozott órák száma, a tartott szünet hossza, illetve a napi jelenléti ív státusza.

3.7. Adatbázis kapcsolat

Az adatbázishoz való hozzáféréshez elsősorban szükség van egy php kódú kapcsolatra, amihez szintén több lehetőség társul. Ezesetben **PDO** kapcsolattal dolgoztam, ami a következőképpen hoztam létre:

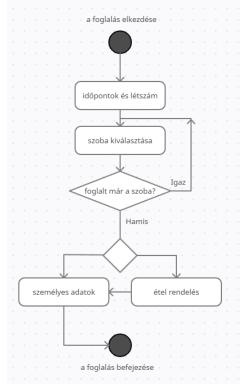
A **Database** osztályt az *app/src/db* névtérben helyezkedik el, és innentől kezdve a *getConnection()* metódusára kell hivatkoznunk, ha elérni kívánnánk az adatbázist.

3.8. Foglalás

Mint a diagramon is látható, a foglalás menete a következő: elsősorban a ki- és bejelentkezés dátumát kell megadni a létszámmal karöltve, majd az üres szoba kiválasztása a következő lépés, ami után lehetőséget kap a látogató, hogy előre megrendelje az ételeket az étkezésekre. Utolsó lépésként ki kell töltenie a foglaláshoz szükséges személyes adatokat, majd befejezheti azt.

Fontos, hogy csak a véglegesítést követően történjen az adatbázisba a beszúrás, így addig egy **session** szuper globális változóba tárolja el a program az adatokat.

Összesen öt különböző lapra van szükség a foglalás lebonyolításához. Mivel a kezdőlapon kezdődik a foglalás, még ott történik meg a dátum és létszám megadása. A maradék négy oldal a *reservationGuest*

18. ábra

mappában kap helyet, amiknek a ReservationGuestController a vezérlője.

A *rooms.php*-ban kerül kilistázásra az összes még nem foglalt szoba, az árat már megszorozva a két dátum különbségével és a felnőttek létszámával.

Az ételek rendelése a *menu.php*-ban zajlik, ahol táblázatban kerül kiírásra az étlap az allergénekkel együtt, illetve a megrendelt termékek, amelyek szerkeszthetők. A kiíratáshoz és módosításhoz **javascript-**et is használok, amellyel **jquery ajax** segítségével küldök **post** kéréseket a **controllerek** felé. Ennek az előnye, hogy az oldal nem igényel frissítést, ha változtatást hajtunk végbe.

A *personalData.php*-ban található személyes adatok meghatározására szolgáló űrlap kitöltése után áttekinthetők a foglalás adatai, majd a "*Foglalás befejezése*" gombra kattintva mentésre kerül az adatbázisban.

3.8.1. Megvalósítás

A kezdőlapon történő foglalás megkezdésekor, az *actionDate* metódus hívása történik meg, és létrehozza a *reservation* indexű **session** szuper globális változót. Ez egy asszociatív tömbként funkcionál, amelynek tartalma megegyezik a foglalás adataival. A dátumokat és létszámokat eltárolja a *start_date*, *end_date*, *adult* és a *child* kulcsú tömbben. Miután végbe mentek a deklarálások, a *MainController render()* metódusával átléptetjük a látogatót a *room.php-*ra.

A *room.php*-ban kiíratásra kerülnek azok a szobák, amik nem ütköznek egy már leadott foglalással. Ezt egy sql lekérdezéssel kitudtam szűrni, így ennek köszönhetően nem lesz gond a szobafoglalással. A választást követően a program betölti az *menu.php*-t.

A menü felületen kettő táblázat látható. Az egyiken az étlap elemei vannak feltüntetve az ajánlásokkal és allergénekkel, míg a másikon a 'kosárba' helyezett ételek tekinthetőek meg. Mindkét tábla **javascript** által van feltöltve, amit **DataTables** segítségével valósítottam meg. Az oldal betöltésekor hajtódik végbe az első **ajax** kérés, ami a *ReservationGuestController* egyik metódusának, az *actionFetch*-nek a meghívása. A metódus kiírja a *menu.php*-val egy helyen lévő *fetch.php* fájlba a menü rekordjait az allergének és ajánlásokkal egyetemben, már a táblázat celláiba megjeleníthető- és **json** formátumban. A metódus a php *header()* beépített függvényének segítségével átnavigálja a kérést az előbb említett *fetch.php* fájlra, aminek a tartalmát a *jquery.datatables.min.js* dolgozza fel és írja ki.

A rendelések táblázat **ajax** kérései hasonlóképpen működnek. A kiíratás ugyanezen a módon, egyedül annyi különbözik, hogy a **json** tartalmú (ezesetben *orders.php*) fájlt nem a **DataTables** dolgozza fel, hanem egy általam írt függvény, mivel többször kerül meghívásra a tábla frissítése miatt, így jobban betartja a **clean code** szabályait.

A rendelés felvevésekor három bemeneti értéket lehet megadni. Egyet kötelező kitölteni, a dátumot. Az étkezésekre rendelésre szolgáló legördülő listákat tetszés szerint lehet kitölteni. A "Hozzáadás" gomb lenyomásával fut le a második **ajax** kérés, ami az actionInsert meghívásával hozzáadja az ételeket a reservation szuper globális változóhoz menu index-el, és frissíti a session új adataira az orders.php-t. A metódus sikeres lefutásával az ajax frissíti a táblát az erre megírt funkció segítségével.

Törlés esetén egy újabb **ajax** kérés keretein belül ezúttal a *ReservationGuestController* delete metódusa törli az adott elemet a **session**-ből és frissíti az *orders.php*-t.

3.9. Beléptető rendszer

A bejelentkezés csak a munkavállalók részéről érhető el, éppen ezért biztonsági okokból az oldalon nincsen erre mutató hivatkozás, amely egyébként a index.php?controller=employees&action=loginIndex-keresztül érhető el.

A sikeres bejelentkezéshez be kell írni a megfelelő **email** – **jelszó** párost a két bemeneti értékhez, ami **post** változóban adódik tovább az *actionLogin* metódusnak. Elágazásokkal megvizsgáljuk a kapott email adatbázisban való létezését, majd az ahhoz tartozó jelszó egyezését a *doLogin* metódussal, amiben a *password_verify()* beépített függvény segítségével ellenőrzünk a titkosított jelszó tárolás miatt. Amennyiben minden egyezik, létrejön az *employee_id* indexű **session** változó, aminek az alkalmazott *employees* táblában szereplő azonosítója az értéke.

Alapesetben minden felhasználónak pass a jelaszava.

3.10. Munkakörök és funkciók

A követelményekben megfogalmazott probléma megvalósításához jogosultságkezelést valósítottam meg.

- jogosultságok:
 - o reservation
 - o employee
 - o reports
 - o orders
 - o menu
- funkciók:
 - o foglalások
 - o alkalmazottak
 - hibabejelentések

- o rendelések
- o menü
- o jelenléti ív
- o hibabejelentés

Minden munkakör hozzáfér a saját jelenléti ívéhez, és képes hibát bejelenteni. Ezen felül megvalósult a funkciók jogosultsághoz való tartozása. Az alábbi táblázatban látható mely jogosultság milyen jogkörrel rendelkezik.

	reservation	employee	reports	orders	menu
foglalások	×				
alkalmazottak		×			
hibabejelentések			×		
rendelések				×	
menü					×

	igazgató	igazgatóhelyettes	porta	karbantartó	HR	séf	takarító	pincér
reservation	×	×	×					
employee	×	×			×			
reports	×	×		×				
orders	×	×				×		×
menu	×	×				×		
hibabejelentés	×	×	×	×	×	×	×	×
jelenléti ív	×	×	×	×	×	×	×	×

A jogosultságok kiosztása a *Jobs* modelben történik a *currentUserCan* metódussal. A jelenleg beléptetett alkalmazott **session**-ben eltárolt *employee_id*-ja alapján lekérjük a munkakörét, és ahhoz rendeljük, mely jogosultságokkal rendelkezik.

Amikor egy kódrészletet jogosultság függővé kell tenni, azt egy elágazásba helyezzük bele, melynek a feltétele: *currentUserCan(<funkció név>)*.

```
<?php if(Jobs::currentUserCan('function.employee')): ?>
```

Minden oldal elején van egy elágazás, ami következtében csak az adott jogkörrel rendelkezőket engedi tovább, máskülönben a kezdőlapra navigálódnak.

Az összes oldal **DataTables** használatával **ajax** kérésekkel működik, akárcsak a foglalás alatt az étel megrendelése. Vannak alap funkciók, amelyek csaknem minden oldalon megegyeznek.

3.10.1. Rekordok kiíratása

Minden esetben az oldal betöltekor kerül ábrázolásra. Az **ajax** kérés ekkor valósul meg az actionFetch felé, aminek átadja a megjelenítés módjához szükséges **keresési** és/vagy **rendezési** értékeket. Ennek megfelelően írja meg az adatbázis felé a lekérdezést, amit rendre az adott mappában lévő fetch.php-ba kiírat **json** formátumba, majd ráhivatkozik. A **DataTables** ezt a fájlt feldolgozza, és ábrázolja a táblázatban. Erre az **ajax** lekérdezésre létrehoztam egy dataTables nevű változót, amit szükség esetén az újratöltésre is használható.

3.10.2. Rekordok hozzáadása

A rekord hozzáadás szintén minden táblázatnál opcionális. A táblázat felett található hozzáadás gomb aktivitásánál **javascript** segédkezésével kerül megnyitásra a **modal** ablak. Ez minden esetben más, de az aktuális rekordkérésnek eleget tesz. A bemeneti mezők kitöltése után a "*Felvétel*" gombra kattintva az űrlap teljes egészét átküldi az *insert* metódusnak, ami az adott **model** osztályokat használva feltöltésti a rekordokat.

3.10.3. Rekordok törlése

A törlés nem minden táblánál megadott funkció, mivel a legtöbb esetben az adatokat elakarjuk tárolni. Némelyik helyen mégis opció, ott pedig az **ajax** kérés a *delete* metódusnak adja át az aktuális id-t, amivel egyszerűen törlésre kerül a rekord, végül sikeres eredmény esetén frissítjük a **dataTable** változót.

3.10.4. Rekordok szerkesztése

A szerkesztés gomb lenyomásával átadódik az azonosító az *actionFetchSingle* metódusnak, ami az **id** alapján megkeresi az ábrázolni kívánt rekord adatait, és a *fetchSingle.php*-ba **json** formátumban beilleszti, majd ráhivatkozik. Sikeres visszatérés esetén az **ajax** kérésben értékül adjuk a megjelenő **modal** ablak bemeneti mezőinek a visszatérési értéket.

A szükséges változtatások után a "*Változtat"* gombra kattintva az *actionInsert* metódus dolgozik tovább az adatokkal. **Post** kérésben megkapta az összes bemeneti értéket, és az azonosító által a **model** osztályokban található *update* metódusokon keresztül frissülnek a rekordok, a táblázattal egyetemben.

3.11. Tesztelés

A whoops használata a fejlesztés alatt számtalanszor megkönnyítette a dolgomat. A kulturált hibakezelő felület rengeteg információval lát el, ami sokszor rendkívül hasznosnak bizonyult. Az ajax kéréseknél szintén rengeted hibát szűrtem ki a **DevTools Network** pontjában, ahol az **XmlHttpRequest** töréspontjait végig tudtam ellenőrizni. Alapvetően igyekeztem a fejlesztés során szűrni minden hibát, és végül az alábbi táblázatban lévő jelentősebb kivetnivalók gyűltek össze.

Hiba	Megoldás		
Hibás controller és/vagy action érték adás	Az index.php-ban az irányításért felelős		
esetén hibaüzenetet kaptunk.	elágazások utolsó else paraméterei a		
	kezdőlapra mutatnak.		
Számos metódusban egymás után több sql	Tranzakció kezelés.		
lekérdezést hajtok végre, amiknek egy része			
egy hirtelen oldal lehalás alatt rosszul futhat			
le.			
Helytelenül beírt adatot is beszúrt az	Regex használata a html -ben és javascript -		
adatbázisba.	ben egyaránt.		
A hibabejelentés naplózásánál a számlák árát	Javacsript-ben egy elágazás, ami üres érték		
összeadja, azonban ha az egyik input üres,	esetén 0-át ad vissza.		
akkor <i>NotaNumber</i> üzenetet dobott.			
A bejelentkezésnél nem dobott hibaüzenetet	Ajax kérésre írtam át a bejelentkezést, így a		
sikertelen próbálkozásnál.	visszatérő értéket ki tudtam íratni.		
A rekord törlés funkció nem működött	A törlés igényének újragondolása az összes		
számos táblázatnál.	táblára rávetítve, és ahol még sincs rá		
	szükség, ott az opció törlése.		

4. Felhasználói dokumentáció

A **Spare Time Hotel** honlapjának a célja, hogy a látogatók gyors online szobafoglalását, valamint az alkalmazottak adminisztrációs kötelezettségeit egyszerű és hatékony munkává alakítását biztosítsa.

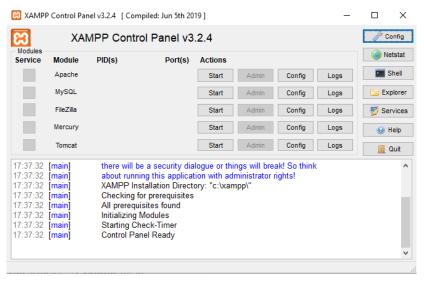
4.1. Telepítés és használat

4.1.1. Telepítés

A program futtatásához csak egy **xampp**-ra és egy böngészőre van szükség. A **xampp** fogja nekünk biztosítani a virtuális **Apache** webszervert, valamint az **adatbázis**, és **php** komponenseket. Az alábbi linken tudja letölteni:

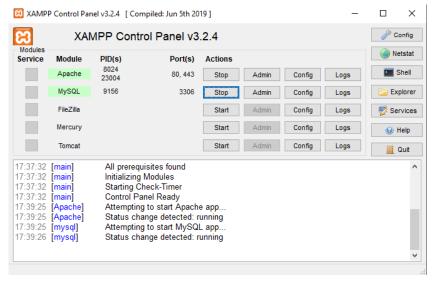
https://www.apachefriends.org/hu/download.html

A letöltés után telepítse az alkalmazást, az alapértelmezetten beállított *C:/xampp/* mappába. Miután végbe ment a telepítés, és megnyitotta az alkalmazást, az alábbi, vagy hasonló felületet kell, hogy kapja.

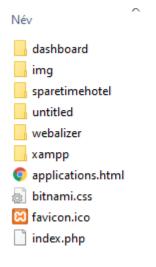
19. ábra

Indítsa el a "*Start*" gombok lenyomásával az **Apache** és **MySQL** elemeket. Miután betöltött, így kell kinéznie:

20. ábra

Ezt követően navigáljon el a *C:/xampp/htdocs/* mappába, és csomagolja ki oda a *sparetimehotel.zip* tömörített fájlt. Amennyiben most telepítette fel az alkalmazást, az alábbi módhoz hasonlóan kell, hogy kinézzen az érintett mappa.

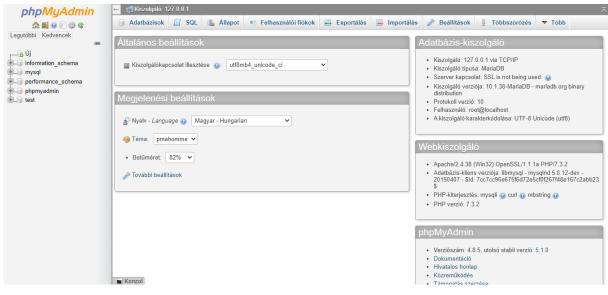

21. ábra

A következő lépés, hogy megnyissa a böngészőjében a **phpMyAdmin**-t, amit ezen a linken érhet el:

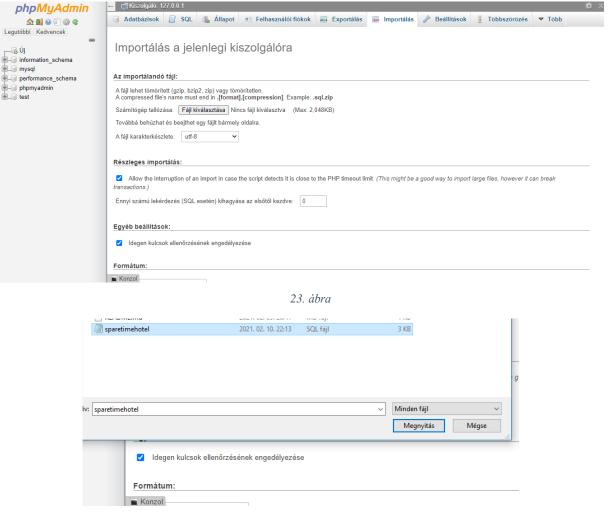
http://localhost/phpmyadmin/

A következő felület kell, hogy fogadja:

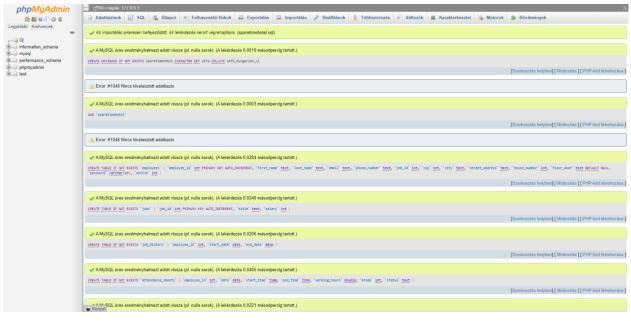
22. ábra

Kattintson a fent levő lévő navigációs fülön az "importálás" menüre. Az itt található "Fájl kiválasztása" pontra kattintva válassza ki a C:/xampp/htocs=sparetimehotel/sparetimehotel.sql fájlt, és nyissa meg.

24. ábra

Tekerjen az oldal aljára, és nyomja meg az "*Indítás*" gombot. Amennyiben mindent jól csinált, beimportálta az adatbázist a rekordokkal együtt.

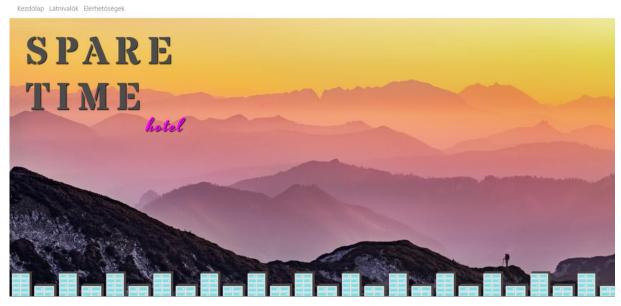

25. ábra

Írja be a böngésző címsorába az alábbi linket:

http://localhost/sparetimehotel/

Amennyiben mindent pontosan az útmutató alapján csinált, az alábbi felület kell, hogy fogadja.

26. ábra

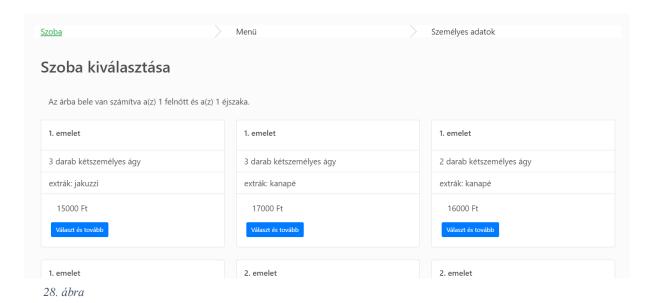
4.1.2. Foglalás

Az oldal betöltésekor a kezdőlapon találja magát a látogató. Lejjebb görgetve megtalálható a "Foglalás megkezdése" blokk, ahol a be- és kijelentkezés dátumát, valamint a felnőttek és gyermekek létszámát kell megadni. A dátumok minimum értéke a mai naptól a holnapiig, míg legalább 1 felnőttet igényel a foglalás.

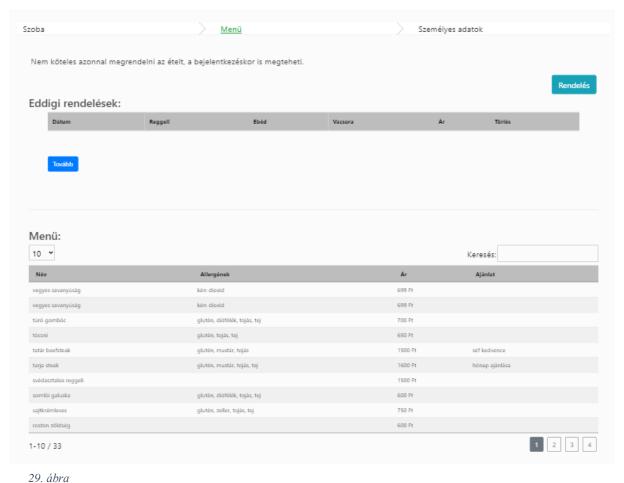

27. ábra

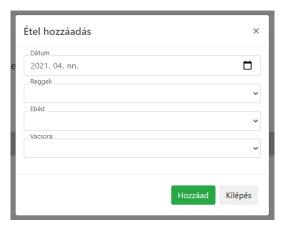
A "Tovább" gombra kattintva megjelen szobák kiválasztása oldal. Itt az elsősorban kiírásra kerül a létszám, valamint az éjszakák száma. A szobák kártyákon vannak ábrázolva, amiken az adott szoba végleges ára látható. Csak azok a szobák kerülnek megjelenítésre, amelyek még nincsenek ebben az időpontban lefoglalva.

A szoba kiválasztása lehetőséget kapunk az ételeket előre megrendelni, az ott tartózkodásunk alatti étkezésekre. Egy táblázatban szemléltetésre kerül az étlap, amelyen a keresésen felül, a rendezési képessége is rendelkezésre áll a fejléc cellákra kattintva.

A "Rendelés" gombra kattintva az alábbi ablak ugrik fel, ahol a dátum és az ételek választhatók ki.

30. ábra

A hozzáadás után bekerül az "Eddigi rendelések" táblázatba, ahol szükség szerint törölhető és/vagy újra felvehető.

31. ábra

Rendelést nem muszáj kitölteni, üresen hagyva is lehetőségünk van tovább haladni.

Szoba		Menü			Személyes	adatok
Személyes adatok é	s összeg	gzés				
	Vezetéknév		Keresztnév			
	E-mail					
	Telefonszám					
	Összeg	gzés:				
	-	és létszám				
	Bejelentkezés Kijelentkezés 1 felnőtt 0 gyermek	s: 2021-04-15 : 2021-04-16				
	Szoba:					
	7. emele3 darabjakuzzi22000 F	kétszemélyes ágy				
	Rendelése	ek:				
	Dátum	Reggeli	Ebéd	Vacsira	Ár	
	2021-04-15	svédasztalos reggeli	tatár beefsteak	palacsinta	3300 Ft	
		Foç	ylalás befejezése			

32. ábra

Az adatok helyes kitöltése és a foglalás befejezése után, a következő felugró üzenet látható:

Az "OK" gombra kattintva visszanavigál minket a kezdőlapra.

4.1.3. Bejelentkezés

Az alkalmazottak bejelentkezése a következő linken érhető el:

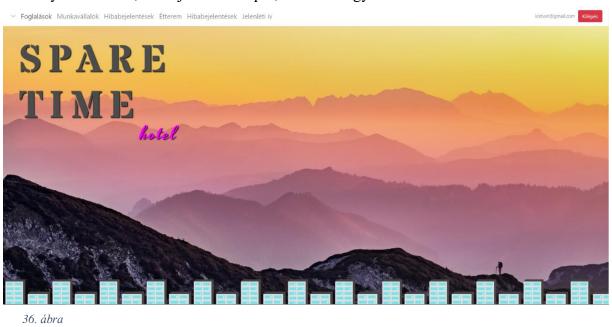
http://localhost/sparetimehotel/index.php?controller=employees&action=loginIndex

Az oldal betöltekor az alábbi tartalom látható.

email	jelszó	Belépés

34. ábra

A felhasználó megkísérelheti a bejelentkezést, egy email cím és jelszó beírásával. Amennyiben sikeres, átdobja a kezdőlapra, különben egy hibaüzenetet ír ki.

A(z) localnost koziendoje

Hibás email vagy jelszó!

OK

35. ábra

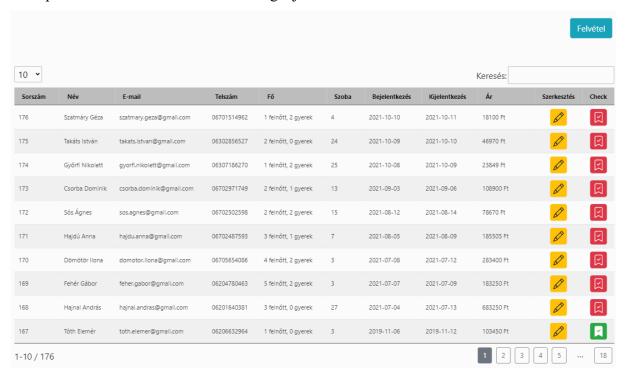
4.1.4. Jogosultságkezelés

A navigációs blokkon csak és kizárólag azok a menüpontok jelennek meg, ami az adott alkalmazottnak a jogköréhez tartozik.

Foglalások Munkavállalók Hibabejelentések Étterem Hibabejelentések Jelenléti ív
37. ábra

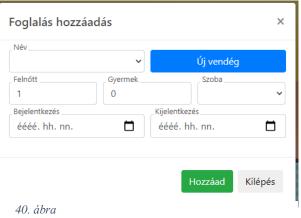
4.1.5. Porta

A portás saját munkakörének elvégzése érdekében, a foglalásokat kell tudnia kezelni. A menüpontra kattintva az alábbi felület fogadja.

38. ábra

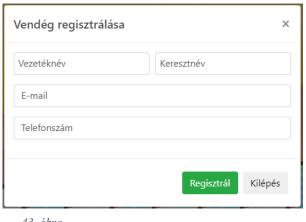
Előfordulhat, hogy helytelenül lettek megadva bizonyos adatok a

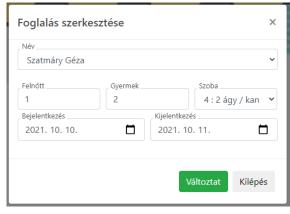

adatok a Szobafoglalás alatt. Ennek a kiküszöbölése Check Check Alabara Check Szobafoglalás Alabara Check Szobafoglalás Alabara Check Szobafoglalás Alabara Check Szobafoglalás Alabara Szobafoglalás Alabara Check Szobafoglalás Alabara Szobafog

érdekében szerkeszthetők az adatok. A csekkolás a táblázat jobb oldali "*Check*" oszlopában lévő gombok rányomásával lehetséges. Foglalás felvétele esetén a "Felvétel" gomb kattintásával nyitjuk meg az

ehhez szükséges panelt. A "Név" legördülő listában szerepelnek az eddigi vendégek nevei. Új látogató esetén az "Új vendég" gomb által megnyíló ablakba kell beírni az adatait. A regisztrálás után visszadob az előző panelre, immár a hozzáadott névvel ellátott legördülő listával. A bemeneti értékek kitöltése után, a hozzáadást követően egyből bekerül az új foglalás a táblázatba.

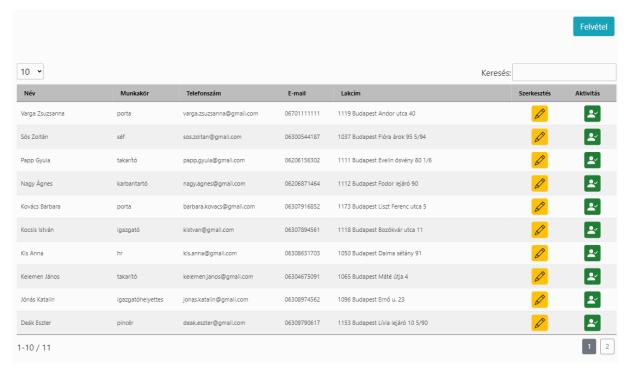

43. ábra

42. ábra

4.1.6. HR

A munkavállalók kezeléséhez úgyszintén egy táblázat szolgál. Lehetőség van az alkalmazottak adatainak a szerkesztésére, valamint az új munkavállalók felvételére.

44. ábra

Vezetéknév		Keresztnév	
E-mail			
Telefonszám			
Munkakör			
-			`
Irányítószám	Vár	os	
Közterület			
Házszám		Emelet/Ajtó	
Jelszó		Jelszó újra	
Első munkanap		Utolsó munkanap	
éééé. hh. nn.		éééé. hh. nn.	

45. ábra

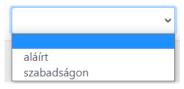
A munkavállaló felvétele a következőképpen zajlik: ki kell tölteni minden kötelező bemeneti értéket. Az email címnek és telefonszámnak érvényesnek kell lenni, valamint a jelszavaknak meg kell egyeznie. Az első munkanap kiválasztása kötelező. Adatszerkesztéskor ugyanezt az ablakot kapjuk, csupán kitöltve. A szerkesztéshez írjuk át a változtatni kívánt adatokat, majd a "Változtat" gombbal frissítjük a rekordot.

Az alkalmazott aktivitása azt jelzi, hogy jelenleg a szálloda foglalkoztatja-e. Egyszerű kattintással tudjuk változtatni.

A saját jelenléti ív kezelésére minden alkalmazott jogosult, azonban csak a **HR**-es képes a szálloda által foglalkoztatott összes dolgozóéhoz hozzáférni. Ezt a munkakört betöltő ember feladata minden hónapban egyszer hozzáadni az adatbázishoz, az összes alkalmazott számára a hónap minden napját. Ezt a "Jelenlegi hónap hozzáadása mindenkinek" gomb segítségével egy kattintásba kerül. Ilyenkor az alapértelmezett 08:00 és 16:00 óra között tartó 8 órás munkaidőt adja hozzá, üres állapottal.

						Jelenlegi h	nónap hozzáadása mindenkinek
10 🕶						Kere	esés:
Név	Dátum	Kezdés	Befejezés	Ledolgozott órák	Szünet	Állapot	Szerkesztés
Kocsis István	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	·
Kovács Barbara	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	·
Papp Gyula	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	·
Kelemen János	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	·
Nagy Ágnes	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	•
Kis Anna	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	· Ø
Varga Zsuzsanna	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	·
Deák Eszter	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	· Ø
Sós Zoltán	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	•
Jónás Katalin	2021-05-29	08:00:00	16:00:00	7.5 óra	30 perc	aláírt	· Ø
1-10 / 176						1	2 3 4 5 18

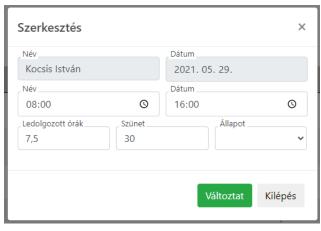
46. ábra

Az állapotot a lenyíló legördülő listában rákattintva lehet megváltoztatni, ami egy megerősítő üzenet elfogadása után meg is történik.

47. ábra

A szerkesztés lehetősége fen áll, hiszen talán itt van a legnagyobb jelentősége. Miután az alkalmazottak megkapták a havi jelenléti ívüket, azt naponta aláírják, illetve ha szükséges szerkesztik.

48. ábra

4.1.7. Karbantartó

A karbantartó felelőssége a hotel rendben tartása. A "Hibabejelentések" menüpontra kattintva mindenkinek ezt a felületet hozza be, annyi különbséggel, hogy csak a karbantartó képes naplózni és szerkeszteni. Bejelentés felvétele esetén, az ennek megfelelő gombra kattintva jön elő a panel.

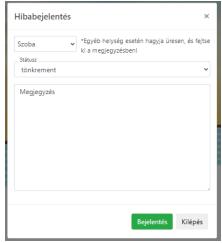
49. ábra

A helységek, illetve a státusz között lehet választani, aminek három állás van:

- tönkrement
- meghibásodott
- egyéb

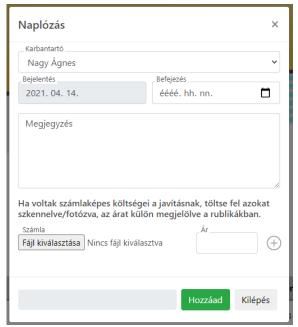
A megjegyzést kötelező kitölteni, hogy pontosabb leírást tartalmazzon a bejelentés.

Szerkesztés esetén ugyanúgy ehhez hasonló ablakot kell használnunk, csak kitöltve az adatokkal.

50. ábra

Ahhoz, hogy befejezettnek lehessen tekinteni a bejelentést a javítás után naplózni kell. Az

ehhez szükséges panelt a "Naplózás" alatti plusz gombbal lehet megnyitni. Az első bemeneti mező egy legördülő lista, ahonnét a munkát elvégző karbantartót kell kiválasztani. A befejezés dátumát megjelölni kötelező, a megjegyzést kitölteni csak szükség esetén. Előfordulhat, hogy a javításhoz költekezni kellett. Ezesetben felkell tölteni a számlát lefotózva, és az azon szereplő árat külön meg kell jelölni. Több számla esetén a "+" gombbal adhatunk meg új sort.

51. ábra

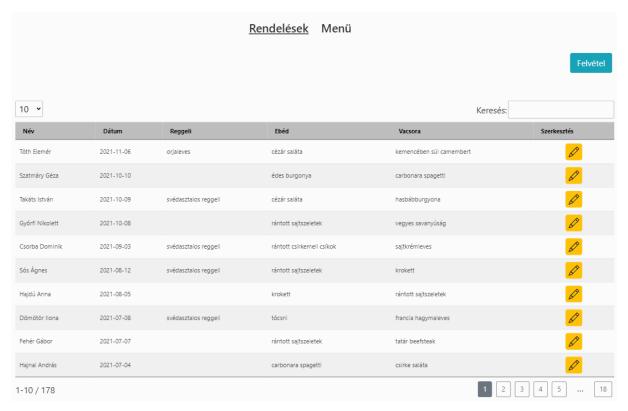

52. ábra

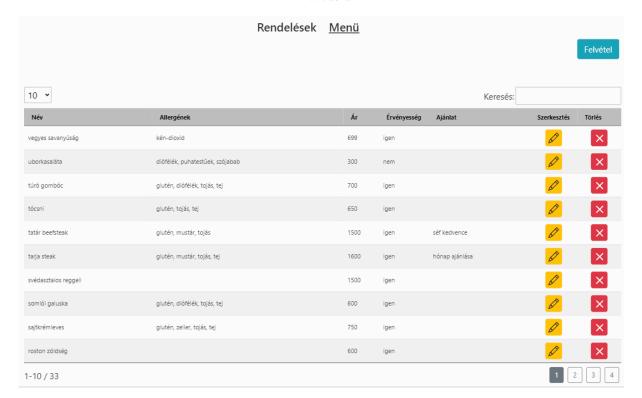
Ezután a korábbi sorok törölhetők lesznek, ha viszont az utolsó sortól szeretnénk megszabadulni, egyszerűen töröljük ki az ár és fájl értékét, vagy adjunk hozzá egy új sort, és a jelenlegit töröljük. A hozzáadást követően a "*Befejezve*" oszlopban zöld pipára cserélődik az ikon. Később lehetőségünk van a naplózások szerkesztésére is, a "*Naplózás*" oszlopban a befejezett javításoknál, egy nagyító látható, ami segítségével hozható elő az ablak.

4.1.8. Séf és pincér

Az összefüggés a két munkakör között, hogy mindketten látják a rendeléseket és a menüt, azonban csak a séf képes szerkeszteni az utóbbit. A két oldal felülete a következőképpen néz ki:

53. ábra

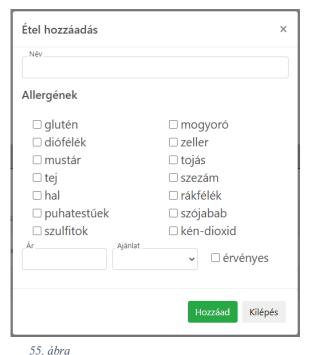

54. ábra

A rendeléseket ábrázoló felület funkcionalitásban teljesen megegyezik a **foglalás**-ban fellelhető étel rendeléssel, egyetlen kivétel, hogy itt minden vendég összes rendelése

Spare Time Hotel Összegzés

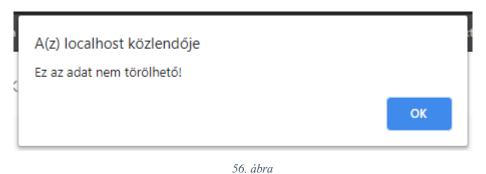
megtekinthető, és szerkeszthető. A hozzáadás felület is ugyanúgy néz ki, a szerkesztéssel egyetemben.

A menüvel kapcsolatos opciókhoz a megtekinthetőség kivétel, mint már fentebb említettem, csak a séfnek van jogosultsága.

Ételfelvétel esetén a balra látható panelt kapjuk szolgálatul. Megadjuk az étel nevét, a jelölésköteles allergének közül kiválasztjuk a relevánsakat, majd az ár megjelölése után már hozzá is adható az étlaphoz. Az ajánlat legördülő listában a séf kedvence, és a hónap ajánlása között válaszhatunk. Az érvényesség az étlapon való megjelölést biztosítja. Ez azért fontos, mert ha egy étel lekerül az étlapról, nem kerül törlésre, hogy később is visszatekinthető legyen.

Törölni csak azokat a rekordokat lehet, amelyeket még senki nem rendelt meg. Ezzel biztosítjuk az esetleges téves hozzáadás törlésének lehetőségét. Előfordulhat azonban, hogy véletlenül rosszat törlünk, de nincs mitől félni, mivel a nem törölhető adatokra hibaüzenetet dob a rendszer.

5. Összegzés

A célom, miszerint a **Spare Time Hotel** honlapja könnyen és gyorsan kezelhető a praktikusság függvényében, úgy érzem, hogy teljesült. Sikerült minden eltervezett funkciót létrehoznom, és rengeteg új dolgot tanulhattam az elkészítés alatt.

Spare Time Hotel Felhasznált irodalmak

6. Felhasznált irodalmak

Sherer Balázs, 2010: *Rendszertervezés (Embedded System Design)*,

https://www.mit.bme.hu/system/files/oktatas/targyak/7237/vimim238 jegyzet 2v4.pdf

Répásné Babucs Hajnalka, *Programtervezés folyamata, dokumentumok*